

SPESIALENHETEN FOR POLITISAKER
Spesialenheten for politisaker
Sjefen for Spesialenheten, besøk: Grønnegata 82
Post: Postboks 93, 2301 HAMAR
Tel: 62556100 Faks: 62556102
E-post: post@spesialenheten.no

PÅTALEVEDTAK

SAK NR 14423824 299/18-123

MELDING OM MULIG UFORSIKTIG OMGANG MED SKYTEVÅPEN I OSLO POLITIDISTRIKT

Anmeldelsen

Oslo politidistrikt har i påtegning 19. april 2018 meldt om mulig uforsiktig omgang med skytevåpen. Forholdet ble avdekket 18. desember 2017 ved undersøkelser av kulehull i en uniformert polititjenestebil. Det ble antatt at det var avfyrt et vådeskudd.

Politidistriktet hadde uten hell forsøkt å avklare hvordan skaden hadde oppstått og hvem som hadde vært involvert. Det ble påpekt at noen rimeligvis måtte kjenne til hendelsen, og vist til at den skulle ha vært rapportert, jf. Oslo politidistrikts instruks for bevæpning og bruk av skytevåpen, gassvåpen, herunder pepperspray, sprengvåpen og slagvåpen. Politidistriktet meldte om at den manglende rapporteringen kunne representere et brudd på tjenesteplikt.

Undersøkelser foretatt av Oslo politidistrikt

I forkant av oversendelse av saken til Spesialenheten, gjennomførte Oslo politidistrikt følgende undersøkelser for å avklare hendelsesforløpet:

- Kriminalteknisk undersøkelse av det aktuelle kjøretøyet, jf. rapport og fotomappe av 18. desember 2017
- E-post til alle avsnittsledere med spørsmål om å ta dette opp med sine mannskaper
- Undersøkelser i kjøretøyets kjørebok for å avklare om det var eventuelle merknader
- Undersøkelser i politiets garasje for å avdekke eventuelle merker
- Uttak av liste over hvem som hadde utkvittert bilen i en periode i forkant av 18. desember 2017

Videre oversendte politidistriktet følgende dokumentasjon til Spesialenheten:

- Faktura vedrørende skadesak for Mercedes-Benz Vito med kjennemerke
Xxxxxx

- Rapport og fotomappe av 18. desember 2017. Vedlagt fulgte en patronhylse av typen 9 mm short stop.

□ Liste over alle som hadde utkvittert bilen i perioden 8. mars til 13. desember 2017

□ Rapport vedrørende skade på politiets kjøretøy av 27. mars 2018

Nærmere om saken

På bakgrunn av sakens opplysninger legger Spesialenheten til grunn at det i uke 49 i 2017 ble meldt internt i Oslo politidistrikt at døren på uniformert Mercedes-Benz Vito cellebil, med kjennemerke xxxxxx, var vanskelig å låse. Verkstedet undersøkte bilen 18. desember 2017, og konstaterte at høyre skyvedør bak hadde et hull i fremkant og et i bakkant av skyvedøren. Hullene ble ansett å være forenlig med inngangs- og utgangshull fra et skudd med skytevåpen. Det ble derfor utført kriminalteknisk undersøkelse.

Undersøkelsen konkluderte med at bilens skyvedør på høyre side var påført skade av et prosjektil, som hadde gått inn i forkant av døren og ut i dørens bakkant. Inngangshullet der prosjektilet hadde truffet døren ble vurdert å kunne være forenlig med et 9 mm prosjektil, men uten at dette kunne fastslås med sikkerhet. Undersøkelser foretatt med våpen viste at skuddet kunne ha vært avfyrt for eksempel dersom man brukte bilen som barrikade med skyvedøren i åpen stilling, eller ved nedspenning med pistol på utsiden av bilen med skyvedøren i åpen stilling. Det ble funnet en patronhylse i glideskinnen til skyvedøren. Denne var av typen 9 mm short stop. Det var uvisst for politiet om hylsen var relevant for saken. Hylsen fulgte vedlagt oversendelsen til Spesialenheten.

I etterkant av den kriminaltekniske undersøkelsen, gjorde politiet interne undersøkelser på x politistasjon for å avklare hva som hadde hendt. Blant annet ble det sendt en e-post til alle avsnittsledere, som ble bedt om å ta saken opp med sine mannskaper. Tjenestebilens kjørebok ble undersøkt og det ble ikke funnet anmerkninger i den som belyste saken. Politidistriktet undersøkte også hvem som hadde kvittert ut bilen i perioden 8. mars 2017 til 13. desember 2017 og tok ut lister over disse. I den forbindelse ble det opplyst at listene ikke var utfyllende fordi bilnøkler ofte blir gitt videre i vaktskiftet.

I Oslo politidistrikts rapport 27. mars 2018 fremgår det at politiets hovedteori var at et eventuelt vådeskudd hadde skjedd ved nedspenning av tjenestevåpen eller i forbindelse med trening. Det ble opplyst at ingen hadde benyttet bilen aktivt til trening i forkant. Saken var tatt opp internt en rekke ganger, uten at det hadde fremkommet opplysninger som brakte klarhet i saken.

Spesialenhetens vurdering

Spesialenheten for politisaker har som oppgave å etterforske saker som gjelder spørsmålet om ansatte i politiet eller påtalemyndigheten har begått en straffbar handling i tjenesten, jf. påtaleinstruksen § 34-1 første ledd.

Aktuelle bestemmelser vil være straffeloven § 188 om uforsiktig omgang med skytevåpen og § 171 om brudd på tjenesteplikt, ved å unnlate rapportering av et vådeskudd.

Av Oslo politidistrikts instruks for bevæpning og bruk av skytevåpen, gassvåpen, herunder pepperspray, sprengvåpen og slagvåpen punkt 6.5 fremgår at:

"Utilsiktete avfyrte skudd, også skudd i nedspenningstønne, anses som vådeskudd, og skal varsles til Operasjonssentralen, som fører hendelsen i PO. Vådeskudd skal også anmerkes i væpningsregisteret. Rapport om hendelsen skal

skrives og sendes tjenestevei til 332 Politioperativ fagutvikling så snart som mulig. Dette punktet gjelder ikke for vådeskudd som er avfyrt på skytebanen, i sikker retning og hvor instruksjonen har vært under ledelse av godkjent skyteinstruktør."

Spesialenheten er enig med Oslo politidistrikt om at dette formentlig dreier seg om et vådeskudd. Til tross for politidistriktets undersøkelser har det ikke latt seg gjøre å avklare når hendelsen fant sted, hvem som har avfyrt skuddet og om det er andre som eventuelt kjenner til hendelsen.

Politidistriktet har oversendt en patronhylse som ble funnet i bilen ved den kriminaltekniske undersøkelsen. Hylsen ble opplyst å kunne stemme overens med det prosjektilet man mente var avfyrt, men politidistriktet kunne ikke si noe om hylsen stammet fra det konkrete skuddet.

Spesialenheten har vurdert å gjennomføre undersøkelser med tanke på fingeravtrykk- og DNA, men har ikke funnet dette hensiktsmessig med henvisning til antallet potensielle gjerningspersoner, samt at det ikke har latt seg gjøre å avklare om prosjektilet faktisk stammer fra det avfyrte skuddet.

Spesialenheten kan ikke se at det er andre undersøkelser som kan være egnet til å avdekke hvem som har avfyrt vådeskuddet, utover de interne undersøkelsene Oslo politidistrikt allerede har foretatt. Konkret tidspunkt for hendelsen har ikke latt seg fastslå. I tillegg er det svært mange som har hatt tilgang til bilen, og det fremstår meget lite sannsynlig at det gjennom avhør av de mange potensielle gjerningspersonene skulle komme en tilståelse. Dette underbygges særlig av at forholdet har vært tatt opp internt i distriktet flere ganger uten at det har fremkommet opplysninger som kan belyse saken.

Vedtak

Saken henlegges på grunn av manglende opplysninger om gjerningsperson.

Kopi av vedtaket oversendes politimesteren i Oslo politidistrikt til orientering.

Sjefen for Spesialenheten for politisaker, 22. juni 2018

Liv Øyen
fungerende sjef

Mona Skaaden-Bjerke
juridisk rådgiver